

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Didaci Covarrvvas A Leyva Toletani Episcopi Segobiensis
... Opera Omnia**

**Covarrubias y Leyva, Diego de
Antverpiae, 1610**

23 De criminis purgatione vulgari, quæ sit candenti ferro.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-96570](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-96570)

Quæ sint apud Martianum Iuriconsul-
tum Principia.

Martianus Iuriconsul. in l. officium. §. officium. ff. de re milit. inquit, officium tribunorum est principis frequenter interesse. Quo in loco Accursi dictionis significationem nec intellexit, atque ideo minime potuit Martiani sensum ac mentem percipere, à quo plurimum aberrat, Sed Ant. Nebriffensis, qui nostra fere aetate primus apud Hispanos lingua Latina nitorem candoremque exercuit, in Lexico iuris civilis, principia interpretatur, tentoria militum, qui à Romanis principes dicebantur, & locum illum castrorū, in quo principes metabantur, & tentoria figebant. Huic interpretationi And. Alciatus in princ. de verb. signi. & in l. urbana praedia. cod. tit. non omnino suffragatur, scribens ex Vegetio principia dici principis tabernaculum, quemadmodum & pratorum dicitur domus imperatoria. locus est apud Vegetium l. 2. c. 7. qui hac dictione alio in sensu vtitur. Nos vero etsi fateamur in alio sensu accipienda fore Comici verba: Hic ergo ero post principia, quam alii vulgo tradidere: apud Martianum principia interpretamur, nō tentoria, militum, qui principes dicebantur, nec principum tentoria, sed publica tabernacula aut tentoria, in quibus militares Magistratus iura militibus reddebant, & ubi de rebus publicis castrorum duces consilio inito tractabant atque ibi aquila signaque militaria custodiebantur. Quod Wolphgangus Lazius de republica Romana adnotauit. Id ipsum & Gulielmus Budæus obseruasse videtur in posterioribus adnotationibus, qui ex aliquot autoribus testimonia quædam adducit, quibus & aliis nos veram huius dictionis significationem probauimus, vt plane Iuriconsulti responsum propriam, genuinamque interpretationem obtineat. Tit. Livi. lib. 8. 2. belli Punici, Forma, inquit Castrorum Romanorū constabat vna ex specie, quod milites tribunos ex contagione furoris, haud expertes seditionis, defectionisque rati forent & iura reddere in principis sinebant, & signum ab eis petebant, & in stationes ac vigilias ordine ibant. Idem Linius, eod. li. 8. circumeuntes enim tentoria deinde in principis pratorioque. Rursus idē Linius li. 7. deca. 4. ibi in principis sermo primo inter tribunos militum secretus oritur. Cicero ad Brutum epist. 10. spes libertatis nusquam, nisi in vestrorum castrorum principis est, firmos omnino & duces habemus ab occidēte, & exercitus. Hoc etenim in loco ipse opinor intelligendos sub principis duces ipsos, non milites illos, qui principes dicebantur. Tranquillus in Othone c. 6. ibi, omisa mora succolatus, & presente communita-

tu Imperator cōsalutatus, inter faustas acclamationes, stridensque gladios ad principia deuenit. Idem Suet. in eod. Othone. c. 1. Ausus est etiam in Illyrico milites quosdam punire capite, & quidem ante principia, Iustin. lib. 11. Ordines quoque nemo in exercitu Alexandri, nisi sexagenarius duxit, vt si principia castrorū cerneret, senatū te alcius Reipublica cernere diceret. Quintilianus in declamatione, miles Marianus, Sed neque hoc Roma parens, nec signa militaria aquilaque victrices, nec tua summe Imperator, diuina virtus finat vt tua quoque sententia quique vir, & Romanus & miles nimium pudicus sit, apud quem ante principia agendum est. Verba sunt hæc Tribonii militis, qui C. Lusium tribunum militum Imperatorisque C. Marci ex fore nepotem occiderat, quod ipse tribunus pudicitiam militi eripere tentasset. auctore Plutacho in Mario. Meminit eisdem rei & Cicero in oratione pro Milone. se nisi idem in epist. vlt. ad Qu. Fratrem. Sed de principis Cornel. Tacit. lib. 1. Prima Vari castra lato ambitu, & dimensis principis trium legionum manus ostentabant. Rursus idem, Tunc contrafectos in principia, iussosque dicta cum silentio accipere. Idem Tacit. lib. 4. Colique per theatra & fora effigies citius, interque principia legionum fineret. Idem lib. de iustis legationibus in equalorem necessitatem que compositi per principia, per contubernia. Idem Cornelius Tacitus lib. 19. Nos proditionis electa, vt ceteris ignaris loli in principia defectores coirent. Idem statim, At Caccinna paucos militum in principia vocat, secreta castrorum affectans, Rursus paulo post. Sed ubi totis castris insana proditio, recurrit in principia miles præscriptum Vespasiani nomen aspexit. Idem auctor l. 17. de T. Junio: Prima, inquit, militia infamia, Legatum Caluissium Sabinum habuerat, cuius vxor mala cupidine visendi situm castrorum per noctem militari habitu ingressa, cum vigilias & cætera militiæ munia, eadem lasciuia tentasset, in ipsis principis stuprum ausa, & criminis huius reus T. Iunius arguebatur. Quod & Plutarchus in Galba scribit Ovinium appellans, quem T. Iunius dixit Tacitus, Ducis vxorem in castra noctu militari habitu vestita duxit. & in ipsis uelutis, quæ Romani principia dicunt, corripit. Atius Gell. lib. 15. ca. 12. Sed in conuiuio liberi vestri modestius erant, quam apud principia. Ita enim locū istum legit P. Victorius lib. 3. Variar. lib. cap. 6. extat & locus elegans in Libemius de erogatione milit. amone lib. 1. 2. Codicis. §. si qua tamē. Inquit enim Augustus, Quatenus causa apud deuotissimam principia, propositis sacrosanctis scripturis, inter actuarium & militem tractetur. Ex quibus satis constat, quæ sint apud Iuriconsul tum principia, & quis sit verus Martiani sensus

FINIS LIBRI QUARTI.

